

COP / MOP-1

การประชุมภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนา ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ สมัยที่ 1

23 - 27 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

การประชุมภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (COP/MOP-1) มีขึ้นในระหว่างวันที่ 23-27 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ที่อาคาร Putra World Trade Center มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 750 คน จากประเทศภาคีพิธีสารฯ 81 ประเทศ ประเทศที่ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ 79 ประเทศ หน่วยงานต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ องค์การพัฒนาเอกชน องค์การระหว่างรัฐบาล ชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และตัวแทนจากภาคอุตสาหกรรม ที่ประชุมได้รับรอง 13 ข้อมติ ที่สำคัญคือข้อมติเกี่ยวกับการนำเข้า การเสริมสร้างสมรรถนะ และทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ การดูแล การขนย้าย การบรรจุหีบห่อ และการจำแนกรุ่น (handling transport packaging and identification - HTPI) สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (living modified organisms - LMOs) การแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร และหน่วยงานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Clearing - House - BCH) การรับผิดชอบและการชดเชยค่าเสียหาย การปฏิบัติตาม โปรแกรมงานระยะกลางสำหรับภาคีพิธีสารฯ แนวทางสำหรับกลไกการเงิน และงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ และโปรแกรมงานว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ

วาระในการประชุมครั้งนี้ เน้นประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และองค์กรที่จะเฝ้าอำนวยความสะดวกการอนุวัติพิธีสารฯ ประเด็นท้าทายที่จะต้องเจรจาต่อรองกันมาก ได้แก่ การปฏิบัติตามพิธีสารฯ (compliance) และการดูแล การขนย้าย การบรรจุหีบห่อ และการจำแนกรุ่น (HTPI) นอกจากนี้ยังมีเรื่องเด่นคือการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตาม (Compliance Committee) และการหารือในรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารที่จะต้องส่งมากับการขนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นอาหาร อาหารสัตว์ หรืออาหารแปรรูป (LMOs destined for use as food, feed

or processing - LMOs - FFPs) การประชุมครั้งนี้วางเป้าหมายให้ประสบความสำเร็จในการวางกรอบการดำเนินงานเพื่ออนุวัติพิธีสารฯ อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นก้าวใหญ่ในประวัติศาสตร์ของอนุสัญญา

ความเป็นมา

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้ดำเนินการภายใต้การดูแลของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme - UNEP) โดยเปิดให้มีการลงนามในอนุสัญญา เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 1992 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม ค.ศ. 1993 ปัจจุบัน 188 ประเทศ ได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาแล้ว มาตรา 19.3 ของอนุสัญญา กำหนดให้ภาคีอนุสัญญาพิจารณาในประเด็นว่ามีความจำเป็นต้องมีพิธีสารและวิถีทางที่จะจัดทำพิธีสารหนึ่งเพื่อวางกระบวนการในการขนย้าย ดูแล และใช้ประโยชน์อย่างปลอดภัยซึ่งสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (LMOs) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ

พิธีสารว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ได้รับการรับรองในวันที่ 29 มกราคม ค.ศ. 2000 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2003 ซึ่งเป็นเวลา 90 วันหลังจากได้รับสัตยาบันสารฉบับที่ห้าสิบ พิธีสารฯ กล่าวถึงการขนย้าย ดูแล และใช้ประโยชน์อย่างปลอดภัยซึ่งสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงทางพันธุกรรมซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ โดยคำนึงถึงสุขภาพของมนุษย์ และเน้นเป็นพิเศษที่ประเด็นการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดน และได้จัดทำกระบวนการสำหรับความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า (advance informed agreement - AIA) ในการนำเข้าสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม โดยแจ้งไปสู่สภาพแวดล้อมและผนวกหลักการป้องกันล่วงหน้า และกลไกการจัดการและวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง ปัจจุบันมีภาคีพิธีสารฯ 87 ประเทศ

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 1 (COP-1)

การประชุมครั้งแรกของสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ มีขึ้นในเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ค.ศ. 1994 ณ กรุงนัสซอส ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมได้จัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพขึ้น ซึ่งประชุมที่กรุงมาดริด ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1995 ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่พอใจให้มีการจัดทำพิธีสารว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ภายใต้อนุสัญญาฯ ที่ประชุมได้จัดทำรายการองค์ประกอบของพิธีสารฯ

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 2 (COP-2)

การประชุมครั้งที่สองของสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ มีขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1995 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ที่ประชุมมีมติให้จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ (Open - ended Ad Hoc Working Group on Biosafety - BSWG) เพื่อจัดทำพิธีสารว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ในเรื่องการขนย้าย ดูแล และใช้ประโยชน์สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (LMOs) โดยเน้นเป็นพิเศษที่ประเด็นการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตดังกล่าวข้ามพรมแดน ที่อาจมีผลเสียต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งนี้เป็นไปตามรายงานมาดริด (Madrid Report)

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 3 (COP-3)

การประชุมครั้งที่สามของสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ มีขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1996 ณ กรุงบัวโนส ไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา ที่ประชุมได้สนับสนุนการประยุกต์ใช้แนวทางระหว่างประเทศสำหรับความปลอดภัยในเทคโนโลยีชีวภาพของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP)

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 4 (COP-4)

การประชุมครั้งที่สี่ของสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ มีขึ้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1998 ณ กรุงปราทิสลาวา ประเทศสโลวาเกีย ที่ประชุมได้มีมติว่า วาระของการประชุมสมัยวิสามัญที่จะจัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรับรองพิธีสารว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ จะกล่าวถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรับรองพิธีสารฯ และเตรียมการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 1 (COP/MOP-1)

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยพิเศษ (Extraordinary COP - EXCOP)

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1999 ณ กรุงคาร์ตาเฮนา ประเทศโคลอมเบีย การเจรจาต่อรองในการประชุมดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับพิธีสารว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้จัดการประชุมอีกครั้ง ประเด็นสำคัญในการประชุมคือ

- ✳ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างพิธีสารฯ กับความตกลงอื่นๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการค้า
- ✳ ขอบเขตของพิธีสารฯ
- ✳ การประยุกต์ใช้กระบวนการสำหรับความเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้า

✿ เกณฑ์สำหรับการจัดทำเอกสารหลักฐาน และการจำแนกสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยพิเศษ ครั้งที่ 2 (RESUMED EXCOP)

เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 2000 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา ที่ประชุมได้รับรอง พิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ และในข้อมติที่ EM-I/3 ระบุให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยพิธีสารคาร์ตาเฮนา (Intergovernmental Committee for the Cartagena Protocol on Biosafety - ICCP) เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 1 และร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ เตรียมงานในการจัดทำกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 5 (COP-5)

เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2000 ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ที่ประชุมได้รับรองแผนการดำเนินงาน และประเด็นเพื่อพิจารณาในการประชุมสมัยที่ 1 และ 2 ของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยพิธีสารคาร์ตาเฮนา ซึ่งมี 67 ประเทศ และประชาคมยุโรป (European Community) ลงนามรับรองพิธีสารฯ

การประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยพิธีสารคาร์ตาเฮนา สมัยที่ 1 (ICCP-1)

เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2000 ที่เมืองมอนด์เฟลิเยร์ ประเทศฝรั่งเศส ที่ประชุมได้อภิปรายหารือในประเด็นของการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ การเสริมสร้างสมรรถนะ ทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ กระบวนการ และขั้นตอนในการตัดสินใจ กลไกในการปฏิบัติตาม และการดูแล การขนย้าย การบรรจุหีบห่อ และการจำแนกระบุ (มาตรา 18)

การประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยพิธีสารคาร์ตาเฮนา สมัยที่ 2 (ICCP-2)

เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 2001 ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ที่ประชุมได้เสนอแนะในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

- ✿ การเผยแพร่ และแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร
- ✿ การขนย้าย การควบคุมดูแล และการใช้ประโยชน์ สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม
- ✿ การติดตามตรวจสอบ และการรายงาน
- ✿ การเสริมสร้างสมรรถนะ และทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ
- ✿ แนวทางสำหรับกลไกการเงิน

- ✿ กระบวนการ และขั้นตอนในการตัดสินใจ
- ✿ การรับมือข้อบกพร่องและการชดเชยค่าความเสียหาย
- ✿ กลไกในการปฏิบัติตาม
- ✿ สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ
- ✿ ความร่วมมือกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพืช

- ✿ การเตรียมการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 1

การประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยพิธีสารคาร์ตาเฮนา สมัยที่ 3 (ICCP-3)

เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 2002 ที่กรุงเอก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ที่ประชุมได้รับรองข้อเสนอแนะ สำหรับการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 1 และประเด็นต่างๆ เช่น การรับมือข้อบกพร่อง และการชดเชยค่าความเสียหาย กลไกในการปฏิบัติตาม กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ การเสริมสร้างสมรรถนะ การติดตามตรวจสอบและรายงาน และการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7 (COP-7)

เมื่อวันที่ 9 - 20 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมได้รับรองโปรแกรมงานว่าด้วยพื้นที่คุ้มครอง โปรแกรมงานว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพแห่งภูเขา โปรแกรมงานว่าด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยี และข้อมติเกี่ยวกับโปรแกรมงานพหุวรรษ แผนกลยุทธ์ การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ส่วนข้อมติที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารฯ คือ กลไกการเงิน สถานภาพผู้สังเกตการณ์ของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ในคณะกรรมการการค้าว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ขององค์การการค้าโลก (WTO/SPS) และคณะกรรมการว่าด้วยข้อกีดกันทางการค้า (Technical Barriers to Trade - TBT) ขององค์การการค้าโลก และงบประมาณในการดำเนินงาน

รายงานการประชุม

Dato' Seri Law รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ประธานการประชุม กล่าวเปิดการประชุมอย่างเป็นทางการ และระบุว่า การประชุมครั้งนี้ถือเป็นโอกาสอันดีในการพัฒนา และผลานระบบ การขนส่งหรือเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม และการตัดสินใจที่ได้รับแจ้งเกี่ยวกับการนำเข้าสิ่งมีชีวิตดังกล่าว นาย Ahmed Djoghlaoui ผู้แทนจากโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ กล่าวว่าพิธีสารฯ จะช่วยสนับสนุนให้การใช้

เทคโนโลยีชีวภาพเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และช่วยในการคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ และสุขภาพของมนุษย์ จากความเสี่ยงของสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้การรับรองระเบียบวาระการประชุมโดยไม่มีการแก้ไข และจัดตั้งคณะทำงานขึ้น 2 กลุ่ม คณะทำงานที่ 1 (WG-I) มีนาย Francois Pythoud ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เป็นประธาน ส่วนคณะทำงานที่ 2 (WG-II) มีนาย Philemon Yang ประเทศแคเมอรูน เป็นประธาน

เลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ นาย Hamdallah Zedan กล่าวถึงความสำเร็จของการดำเนินงานในระยะนำร่องของกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ และกระตุ้นให้มีความสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ต่อมาที่ประชุมได้คัดเลือกสมาชิกของสภาพิธีสาร (COP Bureau) ขึ้นใหม่ 5 คน เพื่อทำหน้าที่แทนสมาชิกจากประเทศที่ยังไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ จากภูมิภาคต่างๆ คือ นาย Eric Mugurusi ประเทศแทนซาเนีย จากกลุ่มแอฟริกา นาย Pati Keresoma Liu ประเทศซามัว จากกลุ่มเอเชียและแปซิฟิก นาย Francois Pythoud ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จากยุโรป ตะวันตกและกลุ่มอื่นๆ นาย Erik Schoonejans ประเทศฝรั่งเศส จากกลุ่มสหภาพยุโรป และนาย Sergei Gubar ประเทศยูเครน จากกลุ่มยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก สมาชิกคนอื่นๆ ของสภาดังกล่าว คือ นาย John Ashe ประเทศแอนติกาและบาร์เบโดส นาย Soumayila Bance ประเทศเบอร์กินี ฟาโซ นาย Fernando Castaneda ประเทศโคลอมเบีย นาย Desh Deepak Verma ประเทศอินเดีย และนาย Gordana Beltram ประเทศสโลวีเนีย

ที่ประชุมรวมได้ประชุมกันในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ และมีการประชุมสรุปในช่วงบ่ายของวันอังคารถึงวันพฤหัสบดี เพื่อพิจารณาทบทวนประเด็นต่างๆ ที่ได้ประชุมหารือ รวมทั้งรับฟังคำแถลงจากตัวแทนของภาคอุตสาหกรรม และองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ประชุมได้พิจารณาหารือ ในประเด็นต่อไปนี้ :

- ✿ ภาวะเบียบขั้นตอนในการประชุมภาคีพิธีสารฯ
- ✿ กลไกและกระบวนการเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของภาคีอนุสัญญา เกี่ยวกับการนำเข้า ติดตามตรวจสอบ และรายงาน

- ✿ แนวทางสำหรับกลไกการเงิน

- ✿ สำนักเลขาธิการอนุสัญญา

- ✿ โปรแกรมงานระยะกลาง

และที่ประชุมรวมได้จัดตั้งกลุ่มติดต่อประสานงานด้าน

งบประมาณ และกลุ่ม “เพื่อนประธาน” เพื่อช่วยพิจารณาในการจัดลำดับประเด็นความสำคัญ และในประเด็นสำหรับกลไกการเงิน

คณะทำงานที่ 1 (WG-I) พิจารณาหารือในประเด็นกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ การขนย้าย การควบคุมดูแล และการใช้ประโยชน์ และประเด็นอื่นๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ ที่ประชุมได้จัดตั้งกลุ่มติดต่อประสานงาน ในประเด็นการจัดทำเอกสาร และเกณฑ์สำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อใช้เป็นอาหาร อาหารเลี้ยงสัตว์ หรืออาหารแปรรูปต่างๆ ส่วนคณะทำงานที่ 2 (WG-II) พิจารณาในประเด็นการเสริมสร้างสมรรถนะ กลไกการปฏิบัติตาม การรับผิดชอบ และการชดเชยต่อความเสียหาย

พิธีปิดการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 7 มีขึ้นในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ หลังจากพิธีปิดการประชุมภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพสมัยที่ 1 โดยได้มีการพิจารณาข้อมติจากการประชุมภาคีพิธีสารฯ เกี่ยวกับกลไกการเงิน ส่วนข้อมติอื่นๆ จากการประชุมสมัชชาภาคีพิธีสารฯ ได้รับการรับรอง โดยไม่มีการแก้ไข หรือมีการปรับปรุงแก้ไขเล็กน้อย

การประชุมรวม

กฎระเบียบข้อบังคับ

ในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ ที่ประชุมได้ให้การรับรองร่างข้อมติเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับและขั้นตอนในการประชุม (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/2) โดยไม่มีการแก้ไข

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.12) ภาคีพิธีสารฯ :

- ✿ รับรองให้ใช้กฎระเบียบข้อบังคับนี้ ภายใต้พิธีสารฯ เว้นแต่ภาคีพิธีสารฯ จะมีมติเป็นอย่างอื่น

- ✿ เห็นชอบว่า ในกรณีที่ผู้ทำหน้าที่สมาชิกสภาพิธีสารฯ (Bureau member) แทนสมาชิกจากประเทศที่ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ นั้น ระยะเวลาในวาระของสมาชิกที่ทำหน้าที่แทน ควรเป็นไปตามระยะเวลาในวาระของสมาชิกจากประเทศที่ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ

กระบวนการตัดสินใจ

ในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ สำนักเลขาธิการอนุสัญญา ได้นำเสนอร่างของกระบวนการและกลไกในการสนับสนุนการตัดสินใจโดยประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้นำเข้า (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/4) ผู้แทนจากประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศสนับสนุนให้มีการจำแนกประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การเสริมสร้างสมรรถนะ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ต่อมาในวันพฤหัสบดี ประธาน Dato' Seri Law ได้นำเสนอร่างข้อมติ และที่ประชุมให้การรับรอง โดยให้เพิ่มความเกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือทางการเงิน หรือแนวทางอื่นๆ เพื่อช่วยสนับสนุนประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้นำเข้าในการตัดสินใจ

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.1) ภาคิพิธิสารฯ เห็นชอบให้ทำการจำแนกและพัฒนากลไก เพื่อช่วยสนับสนุนในการเสริมสร้างสมรรถนะภาคผนวกของข้อมติจะระบุถึงแนวทางและกระบวนการ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้นำเข้า

ส่วนของแนวทางนั้น ระบุถึงประเด็นต่างๆ ที่สำคัญคือ :
 * ภาคิอนุสัญญา ควรประสานความร่วมมือ เพื่อให้หลักประกันว่า ประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้นำเข้าสามารถเข้าถึงกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ

* กระบวนการและกลไกต่างๆ ควรเป็นไปตามความต้องการของประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้นำเข้า

* ควรมีการอ้างถึงทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญและกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ในฐานะกลไกหลักในการสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจ

ส่วนของกระบวนการขั้นตอน ระบุว่า :

* หลังจากที่ประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้นำเข้า ได้รับการแจ้ง (notification) จากประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้ส่งออกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ควรแสวงหาความช่วยเหลือจากทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญตามความเหมาะสม เพื่อประกอบการตัดสินใจ

* ในกรณีที่ไม่มีใบตอบรับการแจ้ง หรือการตัดสินใจจากประเทศภาคีอนุสัญญา ผู้นำเข้า ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาประเทศผู้ส่งออกอาจให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศดังกล่าวตามความเหมาะสม เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำเข้า

* กระบวนการ และกลไกในการตัดสินใจ ควรแยกออกและไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและกลไกในการปฏิบัติตาม และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

การติดตามตรวจสอบและการรายงาน

ในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ สำนักเลขาธิการอนุสัญญา ได้นำเสนอเอกสารเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบและการรายงาน รวมทั้งร่างข้อมติ (UNEP/CBD/COP-MOP/1/10 and INF/9) ที่ประชุมได้รับรองร่างข้อมติโดยไม่มีการแก้ไข

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.12) ภาคิพิธิสารฯ :

* ตระหนักถึงความต้องการเกณฑ์สำหรับการรายงานที่เรียบง่าย โปร่งใส และชัดเจน โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของประเทศกำลังพัฒนา และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนกับเกณฑ์ของอนุสัญญา

* ร้องขอให้ภาคิอนุสัญญา ใช้ประโยชน์จากรูปแบบสำหรับการรายงานที่เป็นเอกสารแนบท้ายในข้อมตินี้

* เสนอแนะให้ภาคิอนุสัญญา จัดทำรายงานโดยทำการปรึกษาหารือและได้รับข้อมูลข่าวสารจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตามความเหมาะสม

* เห็นชอบให้ทำการพิจารณาทบทวนรูปแบบ และช่วงระยะเวลาในการรายงานอย่างสม่ำเสมอ

* ร้องขอให้ภาคิอนุสัญญา จัดส่งรายงานแห่งชาติว่าด้วยการดำเนินงานภายใต้พิธิสารฯ ทุกๆ 4 ปี และส่งรายงานเฉพาะกาล (interim report) ภายใน 2 ปี หลังจากพิธิสารฯ มีผลบังคับใช้

เอกสารแนบท้ายของข้อมตินี้ รวมถึงรูปแบบของรายงานเฉพาะกาลดังกล่าว และระบุว่าให้ส่งรายงานภายในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2005

สำนักเลขาธิการอนุสัญญา

ในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นงบประมาณสำหรับสำนักเลขาธิการอนุสัญญา และงบประมาณสำหรับโปรแกรมงานว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ในช่วงปี ค.ศ. 2005 - 2006 ผู้แทนประเทศโคลอมเบียกล่าวสนับสนุนการให้ความสำคัญกับมาตรา 18.2 (การจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม) และการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยกลไกการปฏิบัติตาม ที่ประชุมได้จัดตั้งกลุ่มติดต่อประสานงานขึ้น เพื่อจำแนกระบุประเด็นการจัดตั้งกองทุนทรัสต์ (Trust Fund) ของพิธิสารฯ และต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินงานภายใต้พิธิสารฯ โดยมีนาย John Ashe เป็นประธาน

ในพิธีปิดการประชุม ผู้แทนประเทศเม็กซิโกเน้นถึงประเด็นของการขาดเงินทุนสำหรับดำเนินกิจกรรมภายใต้ข้อมติเกี่ยวกับการดูแล การขนย้าย การบรรจุหีบห่อ และการจำแนกระบุ และข้อมติเกี่ยวกับการรับผิดชอบและการแก้ไข ซึ่งภาคีพิธีสารฯ ร้องขอให้มีการจัดสรรเงินทุนภายใต้งบประมาณหลักของพิธีสารฯ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว ผู้แทนประเทศเยอรมนีเสนอขอเป็นเจ้าภาพจัดประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะในการดูแล การขนย้าย การบรรจุหีบห่อ และการจำแนกระบุ ในปี ค.ศ. 2004 ส่วนสภายุโรป (EC) ร้องขอทุนสนับสนุนสำหรับคณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจที่เกี่ยวข้อง

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.9) ภาคีพิธีสารฯ ได้จัดตั้ง :

✿ กองทุนทรัสต์สำหรับงบประมาณหลัก จำนวน 2,000,500 เหรียญสหรัฐฯ สำหรับปี ค.ศ. 2005 และ 1,713,700 เหรียญสหรัฐฯ สำหรับปี ค.ศ. 2006

✿ กองทุน voluntary Trust Fund สำหรับการบริจาคเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่ได้รับการอนุมัติแล้ว จำนวน 542,118 เหรียญสหรัฐฯ สำหรับปี ค.ศ. 2005 และ 282,500 เหรียญสหรัฐฯ สำหรับปี ค.ศ. 2006

✿ กองทุน voluntary Trust Fund สำหรับสนับสนุนการมีส่วนร่วม จำนวน 1,672,400 เหรียญสหรัฐฯ สำหรับปี ค.ศ. 2005 และ 1,672,400 เหรียญสหรัฐฯ สำหรับปี ค.ศ. 2006

และอนุมติเจ้าหน้าที่จำนวน 5 อัตรา สำหรับโปรแกรมงานว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ รวมทั้งมีมติให้นำกฎข้อบังคับทางการเงินของอนุสัญญาฯ มาใช้กับพิธีสารฯ

✿ แนวทางสำหรับกลไกการเงิน

ในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างข้อมติเกี่ยวกับแนวทางสำหรับกลไกการเงิน (UNEP/CBD/COP-MOP/1/12) ผู้แทนจากหลายประเทศเน้นย้ำถึงความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะ ผู้แทนประเทศเม็กซิโกร้องขอให้มีการอ้างถึงความเสี่ยง (vulnerability) ของประเทศที่เป็นศูนย์กลางของแหล่งกำเนิด และเป็นศูนย์กลางของความหลากหลายทางพันธุกรรม

ในวันปิดประชุม ผู้แทนประเทศอาร์เจนตินา จีน และชิลี ได้หยิบยกประเด็นความยุ่งยากหรืออุปสรรคสำหรับประเทศที่ต้องการเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ เนื่องจากการดำเนินงานจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น จะไม่ได้รับความสนับสนุนทางการเงิน แต่ผู้แทนประเทศอิหร่าน สหราชอาณาจักร และสหภาพยุโรป (EU) ไม่เห็นด้วย ที่ประชุมรับรองข้อมติโดยการเพิ่มเติมข้อความอ้างอิง ระบุถึงการให้สิทธิแก่ประเทศที่เป็นศูนย์กลางของแหล่งกำเนิด และเป็นศูนย์กลางของความหลากหลายทางพันธุกรรม

ในการได้รับเงินทุนสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก และส่งต่อข้อมตินี้ให้แก่สมาชิกภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.7) ภาคีพิธีสารฯ เห็นชอบให้กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นภาคีพิธีสารฯ และประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ (แต่มีเจตจำนงที่ชัดเจนในการจะเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ) ในการจัดทำกรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศ และกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศภาคีพิธีสารฯ ยังได้เน้นย้ำถึงความต้องการกิจกรรมที่ยึดตามความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศเป็นหลัก กิจกรรมด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ และการให้ความสนับสนุนต่อโครงการตัวอย่าง หรือโครงการต้นแบบเกี่ยวกับกรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ รวมทั้งระบุถึงบทบาทของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ในการดำเนินงานต่างๆ ที่สำคัญ คือ การให้ทุนสนับสนุนการจัดทำกรอบการดำเนินงานทางการบริหาร และทางกฎหมาย การให้ทุนสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ การสนับสนุนความช่วยเหลือทางวิชาการ และการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

✿ โปรแกรมงานระยะกลาง

ในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นของโปรแกรมงานระยะกลาง ผู้แทนจากกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาและแคริบเบียน เสนอว่าไม่ควรใช้มาตรการลงโทษ (punitive measure) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกลไกการปฏิบัติตาม เพื่อสนับสนุนให้ประเทศต่างๆ เข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ มากขึ้น ผู้แทนหลายคนจากประเทศกำลังพัฒนาเสนอแนะให้พิจารณาประเด็นทางเศรษฐกิจ-สังคม ในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 แทนที่จะเป็นสมัยที่ 4 ผู้แทนจากองค์กรพัฒนาเอกชนแห่งหนึ่งแสดงความเป็นกังวลในการเลื่อนการพิจารณาประเด็นการมีส่วนร่วมของสาธารณชนไปเป็นการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 3 ผู้แทนหลายคนเสนอแนะให้จำแนกระบุประเด็นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนก่อนที่จะรับรองโปรแกรมงาน จึงมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อนประธานขึ้นเพื่อจำแนกระบุประเด็นดังกล่าว ในวันพฤหัสบดีที่ 26 กุมภาพันธ์ ที่ประชุมได้รับรองร่างข้อมติที่ปรับปรุงแล้ว โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.5) ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 และ 3 โดยทิ้งระยะห่างกันไม่เกิน 1 ปี ส่วนการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 4 เป็นต้นไป อาจมีขึ้นทุกปีหรือไม่ก็ได้ ส่วนโปรแกรมงานระยะกลางซึ่งกินเวลาถึงการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 5 และระบุถึงประเด็นต่างๆ ที่สำคัญดังนี้

✿ การประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 จะพิจารณา ในประเด็นการแจ้งเตือน การจัดการและการวิเคราะห์ประเมิน ความเสี่ยง การรับผิดชอบและการชดเชยค่าเสียหาย ประเด็น ทางเศรษฐกิจ-สังคม การเสริมสร้างความตระหนัก และการ มีส่วนร่วมของสาธารณชน

✿ การประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 3 จะพิจารณา ในประเด็นการขนย้าย การควบคุมดูแลและการใช้ประโยชน์ สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม หน่วยงานภายใต้ พิธีสารฯ การติดตามตรวจสอบและการรายงาน การพิจารณา และการประเมินประสิทธิภาพของพิธีสารฯ

✿ การประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 4 จะพิจารณา ในประเด็นการติดตามตรวจสอบ การรายงาน และการพิจารณา ทบทวนการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ

✿ การประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 5 จะเน้นที่ประเด็น การประยุกต์ใช้กระบวนการของความตกลงที่ได้แจ้งล่วงหน้า (AIA procedure) และการพิจารณาทบทวนโปรแกรมงาน

คณะทำงานที่ 1 (WG-I)

การแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร และกลไก การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้าน ความปลอดภัยทางชีวภาพ

ผู้เข้าร่วมประชุมหลายคนระบุว่ากลไกการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ เป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ อย่างมีประสิทธิภาพ และร้องขอให้กลไกดังกล่าวเข้าสู่ช่วงระยะของการดำเนินงาน (operational phase) ผู้แทนจากหลายประเทศระบุว่าประเทศ กำลังพัฒนาหลายแห่งประสบปัญหาความยุ่งยากในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากกลไกดังกล่าว จึงเรียกร้องให้มีการฝึกอบรม และเสริมสร้างสมรรถนะที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนจากประเทศ กำลังพัฒนาหลายประเทศ เรียกร้องให้มีการจัดทำกลไกการ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ใช่ทางอินเทอร์เน็ต (non - internet based mechanism) ด้วย ผู้แทนบางประเทศเสนอแนะให้ใน กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารฯ มีข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งจำแนก ระบุที่มีลักษณะเฉพาะ (unique identifier) สำหรับสิ่งมีชีวิต ที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ผู้แทนจากเม็กซิโกกล่าวถึง ข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ ในเขตความตกลงทางการค้าเสรี ในภูมิภาคอเมริกาเหนือ (NAFTA)

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/ COP-MOP/1/L.6) ภาคีพิธีสารฯ รับรองให้กลไกการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารผ่านจากช่วงระยะนำร่อง เข้าสู่ช่วงระยะของการ ดำเนินงาน รับรองรูปแบบสำหรับการดำเนินงาน (อยู่ใน เอกสารแนบท้าย) และสนับสนุนให้ภาคีอนุสัญญาฯ รัฐบาล และผู้ใช้ประโยชน์กลุ่มอื่นๆ ให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่กลไก การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารฯ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจ ในการนำเข้าหรือส่งออกสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ซึ่งมีขึ้นก่อนที่พิธีสารฯ จะมีผลบังคับใช้

ภาคีพิธีสารฯ ร้องขอให้เลขธิการอนุสัญญาฯ :

✿ จัดทำกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความ ปลอดภัยทางชีวภาพที่ไม่ใช่ทางระบบอินเทอร์เน็ต

✿ ศึกษาวิเคราะห์เกณฑ์ในการเสริมสร้างสมรรถนะ และเกณฑ์ทางการเงินสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

✿ รายงานผลการดำเนินงานของกลไกการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารฯ ในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2

การดูแล การขนย้าย การบรรจุหีบห่อ และการจำแนกระบุสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการ ดัดแปลงพันธุกรรม

ที่ประชุมได้พิจารณาในประเด็นดังกล่าวตั้งแต่วันอังคาร ถึงวันพฤหัสบดี โดยแยกเป็นหัวข้อต่างๆ ที่สำคัญ คือ

การจัดทำเอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นอาหาร อาหารสัตว์ หรืออาหารแปรรูป (LMO-FFPs) มาตรา 18.2(a)

ภาคีอนุสัญญาฯ บางประเทศปฏิเสธข้อเสนอแนะที่ให้ ระบุถึงชื่อ และสิ่งจำแนกระบุที่มีลักษณะเฉพาะของสิ่งมีชีวิต ที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมไว้ในเอกสารหลักฐาน ภาคี อนุสัญญาฯ และรัฐบาลส่วนใหญ่เห็นว่าเอกสารหลักฐานสำหรับ สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (LMO - FFPs) ควรระบุ ถึงชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ และอาจจะระบุชื่อทางการค้า โดย ประเด็นที่มีความจำเป็นเรื่องของชนิด เนื้อหาและรูปแบบของ การใช้ตัวจำแนกระบุที่มีลักษณะเฉพาะ

การจัดทำเอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อการใช้ประโยชน์ในที่บรรจุ หรือในขอบเขตที่จำกัดไว้ หรือเพื่อนำเข้าสู่ธรรมชาติโดยจงใจ (มาตรา 18.2(b) และ (c))

ผู้แทนประเทศผู้รับและประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาบางประเทศ สนับสนุนให้ใช้เอกสารหลักฐานที่มีอยู่ ส่วนผู้แทนประเทศบราซิล และเม็กซิโก เสนอให้ใช้หลักฐานทางการค้า (commercial invoice) หรือเอกสารหลักฐานอื่น ในประเด็นของการใช้ประโยชน์ในที่บรรจุหรือในขอบเขตที่จำกัดไว้ (contained use) เสี่ยงในที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นว่าข้อมูลเพิ่มเติม “ควร” รวมถึงชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อทางการค้า และระดับชั้นความเสี่ยง (risk class) จากสิ่งมีชีวิตนั้นๆ ส่วนในประเด็นของข้อมูลข่าวสารที่ระบุในเอกสารหลักฐานนั้น ที่ประชุมมีความเห็นไม่ตรงกันในเรื่องระบบการจำแนกประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ ผู้แทนจากหลายประเทศสนับสนุนให้เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ และชื่อทางการค้า

ระบบการจำแนกประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ

ที่ประชุมได้อภิปรายหารือเพื่อคัดเลือกระบบการจำแนกประเภทที่เหมาะสมที่สุด และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะให้คณะทำงานศึกษาวิเคราะห์ระบบที่มีอยู่ เพื่อให้คำแนะนำแก่ภาคีพิธีสารฯ ถึงความเหมาะสมของระบบดังกล่าว

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.11) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

การจัดทำเอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (LMO-FFPs) ภาคีพิธีสารฯ :

✿ ร้องขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ ให้หลักประกันว่า ในเอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม มีข้อความที่ระบุว่า “ไม่มีในเจตนาในการนำเข้าสู่ชีวิตดังกล่าวเข้าสู่ธรรมชาติ”

✿ กระตุ้นให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ กำหนดให้ในเอกสารหลักฐานดังกล่าว ต้องระบุถึงชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ และชื่อทางการค้า (หากมี) รวมทั้งรหัสเฉพาะของสิ่งมีชีวิตนั้นๆ (transformation event code หรือ unique identifier code)

✿ สนับสนุนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ กำหนดให้ผู้ส่งออกสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ต้องระบุในเอกสารให้ชัดเจนว่า ในที่บ่อหรือบรรจุภัณฑ์ หรือในการขนส่ง/เคลื่อนย้าย มีสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมอยู่ด้วย โดยระบุถึงชื่อ คุณลักษณะ และรายละเอียดต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตดังกล่าว ตามความเหมาะสม

✿ ร้องขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ และกระตุ้นให้รัฐบาลอื่นๆ ดำเนินมาตรการในการร้องขอ/กำหนดให้มีการใช้เอกสารหลักฐานทางการค้า (commercial invoice) หรือเอกสารอื่นๆ ที่กำหนดโดยระบบเอกสารหลักฐานที่มีอยู่ ซึ่งมีความเหมาะสมต่อการใช้เป็นเอกสารสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อเป็นอาหาร อาหารสัตว์ หรืออาหารแปรรูป (LMO - FFPs)

✿ ร้องขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ และกระตุ้นให้รัฐบาลอื่นๆ ดำเนินมาตรการเพื่อให้หลักประกันว่า เอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่/หมายเลขติดต่อของผู้ส่งออก ผู้นำเข้า หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ

เลขาธิการอนุสัญญาฯ ได้รับการร้องขอให้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประสบการณ์ของภาคีอนุสัญญาฯ ในการดำเนินงานภายใต้มาตรา 18.2(a) ของพิธีสารฯ มุมมอง และข้อเสนอแนะของภาคีอนุสัญญาฯ เกี่ยวกับเกณฑ์ที่อ้างถึงในประโยคที่ 2 ของมาตรา 18.2(a) และประสบการณ์ของภาคีอนุสัญญาฯ ในการใช้ระบบการจำแนกประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ

ภาคีพิธีสารฯ เห็นชอบให้จัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจว่าด้วยการจำแนกประเภทสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมขึ้น ซึ่งข้อกำหนดการดำเนินงาน (TOR) ระบุว่า คณะผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวจะทำการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกประเภทสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม รวมทั้งเอกสารหลักฐาน ข้อมูลที่ระบุในเอกสารหลักฐาน รูปแบบและความต่อเนื่องของการใช้ตัวจำแนกประเภทที่มีลักษณะเฉพาะ และทำการพิจารณาทบทวนเทคนิคหรือวิธีการเก็บตัวอย่างและการตรวจจับ (sampling and detection technique) สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อจัดทำร่างข้อมติในประเด็นดังกล่าว เสนอเพื่อพิจารณาในที่ประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2

เอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อใช้ประโยชน์ในที่บรรจุหรือในขอบเขตที่จำกัดไว้ หรือเพื่อนำเข้าสู่ธรรมชาติโดยจงใจ (มาตรา 18.2(b) และ (c)) : ภาคีพิธีสารฯ ร้องขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลอื่นๆ ให้หลักประกันว่าในเอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตดังกล่าว จะระบุอย่างชัดเจนถึง

✿ การเป็น “สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม” (LMOs) รวมทั้งชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ และระบุว่า “เพื่อการใช้ประโยชน์ในที่บรรจุหรือในขอบเขตที่จำกัดไว้”

✿ ชื่อและที่อยู่/สถานที่ติดต่อของผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า

• เกณฑ์หรือข้อกำหนดในการขนย้าย การควบคุมดูแล และการใช้ประโยชน์อย่างปลอดภัยจากสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม โดยสอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับของประเทศผู้นำเข้า และผู้ส่งออก

• อาจระบุชื่อทางการค้า (หากมี) คุณลักษณะต่างๆ ระดับของความเสี่ยง ลักษณะหรือรูปแบบของการใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

ในกรณีของการนำเข้าสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมโดยเจตนา ภาคีพิธีสารฯ ร้องขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ และกระตุ้นให้รัฐบาลอื่นๆ ให้หลักประกันว่าเอกสารหลักฐานสำหรับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม จะระบุถึงข้อมูลต่อไปนี้

• ระบุชัดเจนว่าเป็น “สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม” และข้อมูลสิ่งมีชีวิตนั้นๆ เช่น ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อสามัญ ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม และ/หรือ ระบบการจำแนกระบุที่มีลักษณะเฉพาะ

• เกณฑ์สำหรับการดูแล การขนย้าย และการใช้ประโยชน์อย่างปลอดภัยจากสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ซึ่งสอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับระหว่างประเทศ กรอบกฎหมายของประเทศ หรือข้อตกลงใดๆ ระหว่างผู้ส่งออกและผู้นำเข้าที่มีขึ้น

• ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่งออกและผู้นำเข้า

• รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่/หมายเลขติดต่อเพื่อขอข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่/หมายเลขติดต่อของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับในกรณีฉุกเฉิน

• ข้อความที่ระบุว่าการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมนั้นๆ เป็นไปตามข้อกำหนดและเกณฑ์ของพิธีสารฯ

• ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ชื่อทางการค้า ระดับความเสี่ยง และการรับรองสำหรับการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมข้ามพรมแดนเป็นครั้งแรก ตามความเหมาะสม

เลขาธิการอนุสัญญาฯ ได้รับการร้องขอให้รายงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากภาคีอนุสัญญาฯ รัฐบาลอื่นๆ และองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นดังกล่าว เพื่อการพิจารณาในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2

ระบบการจำแนกระบุที่มีลักษณะเฉพาะ (unique identification system)

ภาคีพิธีสารฯ เชิญชวนให้ภาคีอนุสัญญาฯ และรัฐบาลประเทศอื่นๆ พิจารณาและนำระบบการจำแนกระบุพืชที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (ของ OECD) มาประยุกต์ใช้กับสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ภายใต้พิธีสารฯ ตามความเหมาะสม และร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ ทำการพัฒนาหรือดำรงรักษาทะเบียนรหัสการจำแนกระบุที่มีลักษณะเฉพาะ (register of unique identification code) และร้องขอให้ OECD และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ริเริ่มหรือดำเนินการเพื่อทำให้ระบบการจำแนกระบุที่มีลักษณะเฉพาะต่างๆ มีความสอดคล้องกัน

การเสริมสร้างสมรรถนะ

ภาคีพิธีสารฯ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะ และการเผยแพร่แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานตาม มาตรา 18.2 ขึ้น ก่อนการประชุมของคณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจ

ประเด็นอื่นๆ ในการดำเนินงาน

ที่ประชุมได้อภิปรายเกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ อย่างมีประสิทธิภาพ (UNEP/CBD/BS/COP/MOP/1/13) ในวันอังคาร และรับรองร่างข้อมติในวันพฤหัสบดีที่ 26 กุมภาพันธ์

ผู้แทนภาคีอนุสัญญาฯ จากหลายประเทศเสนอให้จำแนกระบุประเด็นการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง ผู้แทนประเทศแทนซาเนียสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะที่ปรึกษาขึ้นเพื่อศึกษาวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะในประเด็นทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ ต่อการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ แต่ผู้แทนจากหลายประเทศไม่เห็นด้วย ส่วนในประเด็นการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม ข้ามพรมแดนระหว่างประเทศภาคีอนุสัญญาฯ กับประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ ผู้แทนจากภาคีพิธีสารฯ หลายประเทศระบุว่าร่างข้อมติควรสนับสนุนให้ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาฯ ให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ และมีข้อความที่ระบุถึงการให้หลักประกันในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.4) ภาคีพิธีสารฯ เห็นชอบให้ใช้กลไกทุกอย่างที่มีอยู่ในการพิจารณาประเด็นทางวิทยาศาสตร์และวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารฯ ตามความเหมาะสม และจัดทำแนวทางที่จำเป็นต่อการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ อย่างมีประสิทธิภาพ และ :

❁ มีมติให้พิจารณาประเด็นความต้องการคณะที่ปรึกษาถาวร (permanent subsidiary body) ขึ้น เพื่อให้ข้อเสนอแนะทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ ในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 3

❁ ร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ รวบรวมข้อมูลและแนวทางเกี่ยวกับการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยงจากสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อพิจารณาในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2

เอกสารแนบท้ายของข้อมติ ระบุถึงแนวทางในการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมข้ามพรมแดนระหว่างประเทศภาคีอนุสัญญาฯ และประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาฯ ซึ่งภาคีพิธีสารฯ เสนอแนะว่าภาคีอนุสัญญาฯ แต่ละประเทศควรจะ :

❁ สนับสนุนและช่วยเหลือประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญาฯ ให้ทำการตัดสินใจโดยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการนำเข้าสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม

❁ ให้หลักประกันว่าจะมีการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเมื่อทำการส่งออกสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมไปยังประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ

❁ ประยุกต์ใช้กรอบกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ กระบวนการสำหรับความตกลงที่ได้แจ้งล่วงหน้า หรือกระบวนการอื่นๆ ที่เหมาะสม เมื่อนำเข้าสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมจากประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ

❁ ติดตามตรวจสอบและรายงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมข้ามพรมแดนไปยังประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ และสนับสนุนให้ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ :

❁ ให้สัตยาบันพิธีสารฯ

❁ ประสานความร่วมมือกับประเทศภาคีพิธีสารฯ ในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของพิธีสารฯ

❁ ดำเนินการโดยคำนึงถึงข้อกำหนดต่างๆ ของพิธีสารฯ (ตามความสมัครใจ) โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับความตกลงที่ได้แจ้งล่วงหน้า การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง การดูแล การขนย้าย การบรรจุหีบห่อ และการจำแนกรับ

❁ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับพิธีสารฯ และความปลอดภัยทางชีวภาพ ให้แก่กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ

❁ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

❁ แจ้งแก่สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ เกี่ยวกับหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติ และหน่วยงานระดับชาติที่ได้รับมอบอำนาจ (competent national authority)

เลขาธิการอนุสัญญาฯ ได้รับการร้องขอให้สนับสนุนช่วยเหลือการมีส่วนร่วมของประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารฯ

คณะทำงานที่ 2 (WG-II)

การเสริมสร้างสมรรถนะ

ในวันจันทร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ คณะทำงานที่ 2 (WG-II) ได้พิจารณาประเด็นการเสริมสร้างสมรรถนะ รวมทั้งแนวทางเฉพาะกาลสำหรับทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ แผนปฏิบัติการและกลไกการประสานงานในการเสริมสร้างสมรรถนะ เพื่อดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้แทนส่วนใหญ่เรียกร้องในประเด็นต่างๆ ที่สำคัญคือ :

❁ การเสริมสร้างสมรรถนะทางสถาบันที่ครอบคลุมทั่วทุกด้าน

❁ โครงการภาคสนาม (field project) ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ

❁ การอ้างอิงศูนย์กลางของแหล่งกำเนิดและความหลากหลายทางพันธุกรรม

❁ การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ

❁ การจำแนกรูปแบบบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนและภาคเอกชนในการเสริมสร้างสมรรถนะ

❁ จำนวนของผู้เชี่ยวชาญในทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ โดยคำนึงถึงสัดส่วนของผู้แทนจากแต่ละภูมิภาคให้มีความสมดุลกัน

ผู้แทนหลายประเทศเสนอให้รวมประเด็นทางเศรษฐกิจ-สังคมเข้าในแผนการดำเนินงาน ส่วนผู้แทนจากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ร้องขอให้มีการอ้างอิงประมวลกฎหมายเกี่ยวกับอาหาร (Codex Alimentarius) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพืช

ในวันพุธที่ 25 กุมภาพันธ์ คณะทำงานที่ 2 (WG-II) พิจารณาและให้การรับรองเอกสารการประชุมที่ระบุถึงร่างข้อมติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว และแนวทางเฉพาะกาลเกี่ยวกับบัญชีรายนามผู้เชี่ยวชาญ และพิจารณาเอกสารการประชุมที่ระบุถึงแผนการดำเนินงานและกลไกการประสานงานด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ ผู้แทนกลุ่มประเทศแอฟริกันร้องขอให้มีการเชิญชวนเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วในการให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะ และคัดค้านการอ้างอิงบทบาทของภาคอุตสาหกรรม ในการสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานต่อมามีการจัดตั้งคณะทำงานอย่างไม่เป็นทางการขึ้นเพื่อร่างข้อความในประเด็นเกี่ยวกับศูนย์กลางของแหล่งกำเนิด และศูนย์กลางของความหลากหลายทางพันธุกรรม ในวันปิดการ

ประชุม ที่ประชุมรวมได้รับรองข้อมติเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะ และบัญชีรายนามผู้เชี่ยวชาญโดยไม่มีการแก้ไข

ข้อมติว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.3) ประกอบด้วยเอกสารแนบท้าย 5 ข้อ คือ แผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ บทบาทของหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุนการเสริมสร้างสมรรถนะ ชุดคู่มือสำหรับการปฏิบัติงาน (implementation toolkit) กลไกการประสานงาน และชุดดัชนีชี้วัดสำหรับใช้ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการตามลำดับ

ภาคีพิธีสารฯ ให้การรับรองแผนปฏิบัติการที่อยู่ในเอกสารแนบท้าย และเชิญชวนให้ประเทศภาคีอนุสัญญาส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเด็นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและความต้องการด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ ให้แก่กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ รวมทั้งเชิญชวนให้ใช้ประโยชน์จากชุดคู่มือที่อยู่ในเอกสารแนบท้ายกระตุ้นให้ดำเนินการตามกลยุทธ์ของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF's Initial Strategy) เพื่อช่วยเหลือประเทศต่างๆ เตรียมการให้สัตยาบันพิธีสารฯ และร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญารายงานเกี่ยวกับการดำเนินงาน และประเด็นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและความต้องการด้านการเสริมสร้างสมรรถนะ

ภาคีพิธีสารฯ ให้การรับรองกลไกการประสานงานสำหรับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ ขับเคลื่อนกลไกการประสานงานดังกล่าว และรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานภายในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 ภาคีพิธีสารฯ ยังได้รับทราบถึงเกณฑ์และดัชนีเบื้องต้นในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน และร้องขอให้เลขาธิการอนุสัญญาฯ รายงานประสบการณ์จากการดำเนินงานดังกล่าวในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 4

แผนปฏิบัติการว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะ ในเอกสารแนบท้าย I ระบุถึงวัตถุประสงค์ องค์ประกอบหลัก กระบวนการและขั้นตอน การดำเนินงานในระดับต่างๆ การติดตามตรวจสอบและการประสานงานและชุดของกิจกรรมต่อเนื่อง (sequencing of activities) ส่วนเอกสารแนบท้าย II ระบุถึงบทบาทของหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุนการเสริมสร้างสมรรถนะ ส่วนเอกสารแนบท้าย III ระบุถึงชุดคู่มือสำหรับการปฏิบัติงาน เอกสารแนบท้าย IV ระบุถึงกลไกการประสานงานที่ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ หลักแนวทาง องค์ประกอบและการบริหารงาน และเอกสารแนบท้าย V ระบุถึงชุดดัชนีชี้วัดเบื้องต้นสำหรับใช้ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

ข้อมติว่าด้วยทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.2) ภาคีพิธีสารฯ ให้การรับรองแนวทางเฉพาะกาลสำหรับทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ และสนับสนุนให้ประเทศต่างๆ เสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงข้อมูลข่าวสารในทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญให้ทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งเห็นชอบให้เริ่มดำเนินการกองทุนที่ได้จากการบริจาคโดยสมัครใจ (voluntary fund) ในระยะนำร่อง เอกสารแนบท้าย I ของข้อมตินี้ คือ แนวทางเฉพาะกาลสำหรับทะเบียนรายนามผู้เชี่ยวชาญ ส่วนเอกสารแนบท้าย II จะเป็นแนวทางเฉพาะกาลสำหรับกองทุนดังกล่าว (voluntary fund) ในระยะนำร่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การเงิน การบริหาร เกณฑ์ และกระบวนการขั้นตอนต่างๆ สำหรับการปฏิบัติงานของกองทุน

การปฏิบัติตาม (compliance)

ในวันอังคารที่ 24 กุมภาพันธ์ คณะทำงานที่ 2 (WG-II) ได้พิจารณาร่างกระบวนการและกลไกในการปฏิบัติตาม ผู้แทนหลายคนคัดค้านการใช้มาตรการลงโทษ (punitive measure) และการอ้างถึงความสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งขอให้ลบการอ้างถึงสัดส่วนที่สมดุลระหว่างตัวแทนจากประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้า ในคณะกรรมการด้านการปฏิบัติตาม (compliance committee) ออก

คณะทำงานที่ 2 (WG-II) เห็นชอบให้จัดตั้งกลุ่มติดต่อประสานงานขึ้น มีนาย Jurg Bally ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และนาย Rawson Yonadi ประเทศแทนซาเนีย เป็นประธานร่วม เพื่อจำแนกรูปในประเด็นสำคัญ รวมทั้งมาตรการในการจัดการกับการไม่ปฏิบัติตาม กระบวนการขั้นตอนและหลักการพื้นฐานในการดำเนินงานของคณะกรรมการว่าด้วยปฏิบัติตาม

กลุ่มติดต่อประสานงานประชุมกันตั้งแต่วันอังคารถึงวันพฤหัสบดี โดยอภิปรายหารือในประเด็นการอ้างถึง : การแจ้งเตือนแก่ประเทศภาคีที่ไม่ปฏิบัติตาม หลักการของความรับผิดชอบร่วมกันแต่ในลักษณะที่แตกต่างกัน หรือให้ความสำคัญกับความจำเป็นความต้องการเฉพาะด้านของภาคีอนุสัญญาฯ ที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา และความสมดุลระหว่างจำนวนผู้แทนจากประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าในคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตาม

ในวันพฤหัสบดีที่ 26 กุมภาพันธ์ ประธานนาย Bally รายงานว่าที่ประชุมยังไม่ได้ข้อสรุปในประเด็นของการอ้างถึงความรับผิดชอบร่วมกันแต่ในลักษณะที่แตกต่างกัน การดำเนินงานระหว่างประเทศภาคี และมาตรการในการจัดการกับการไม่ปฏิบัติตาม ในตอนบ่ายวันเดียวกันคณะทำงานที่ 2 (WG-II) ได้รับรองเนื้อหาเกี่ยวกับร่างของกระบวนการขั้นตอน

และกลไกในการปฏิบัติตาม ซึ่งจัดทำโดยประธานคณะทำงานที่ 2 (WG-II) นาย Yang และกลุ่ม “เพื่อนประธาน” โดยไม่มีการแก้ไข

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.10) สมัชชาภาคีพิธีสารฯ ได้รับรองกระบวนการและกลไกในการปฏิบัติตาม (อยู่ในเอกสารแนบท้าย) จัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตามขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้แทน 15 คน และจะประชุมกันปีละ 2 ครั้ง เพื่อพิจารณาในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและกลไกในการปฏิบัติตาม

เอกสารแนบท้ายของข้อมติระบุถึงกระบวนการและกลไกในการปฏิบัติตาม ซึ่งแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆ คือ วัตถุประสงค์ รูปแบบและหลักการพื้นฐาน กลไกทางสถาบัน หน้าที่ของคณะกรรมการ กระบวนการ ข้อมูลข่าวสารและการปรึกษาหารือ มาตรการในการส่งเสริมการปฏิบัติตาม และจำแนกกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม การพิจารณาบทลงโทษ กระบวนการและกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนหลักการพื้นฐาน ระบุว่ากระบวนการและกลไกในการปฏิบัติตามควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมและประสานความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ และให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับประเด็นความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาและอุปสรรคหรือความยากลำบากในการดำเนินงานภายใต้พิธีสารฯ ของกลุ่มประเทศดังกล่าว

ในส่วนของกระบวนการและขั้นตอนระบุว่า คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตามจะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามจากประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ซึ่งได้รับผลกระทบหรืออาจได้รับผลกระทบในประเทศนั้นๆ หรือประเทศภาคีอื่นๆ โดยคณะกรรมการดังกล่าวอาจปฏิเสธข้อมูลข่าวสารที่ไม่มีความสมบูรณ์ (ill - founded submission)

ในส่วนของข้อมูลข่าวสารและการปรึกษาหารือ คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตามจะพิจารณาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องจากประเทศภาคี กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความปลอดภัยทางชีวภาพ ภาคีพิธีสารฯ สมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ คณะที่ปรึกษาต่างๆ ของอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของมาตรการส่งเสริมการปฏิบัติตามและจัดการกับการไม่ปฏิบัติตาม คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตามอาจรายงานต่อภาคีพิธีสารฯ เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามของภาคีอนุสัญญาฯ และความพยายามของประเทศดังกล่าวในการกลับมาปฏิบัติตาม (return to compliance) ส่วนภาคีพิธีสารฯ อาจพิจารณาประเด็นสมรรถนะในการปฏิบัติตามของภาคีอนุสัญญาฯ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา รวมทั้งสาเหตุประเภท ระดับ และความถี่ หรือความสม่ำเสมอของการ

ไม่ปฏิบัติตาม นอกจากนี้ยังมีมติให้แจ้งเตือนแก่ภาคีอนุสัญญาฯ ที่ไม่ปฏิบัติตาม ร้องขอให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ รวบรวมและจัดส่งกรณีการไม่ปฏิบัติตามให้แก่กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความปลอดภัยทางชีวภาพ และอาจพิจารณามาตรการจัดการในกรณีของการไม่ปฏิบัติตามซ้ำสอง (repeated non-compliance) ในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 3

การรับฟังข้อคิดเห็นและการแก้ไข

ในวันอังคารที่ 24 กุมภาพันธ์ คณะทำงานที่ 2 (WG-II) พิจารณาเอกสารเกี่ยวกับการรับฟังข้อคิดเห็นและการแก้ไข (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/9, Add.1 and INF/5 to 8) ผู้แทนหลายประเทศสนับสนุนการจัดตั้งคณะทำงานว่าด้วยการรับฟังข้อคิดเห็นและการแก้ไข และเสนอแนะให้คณะทำงานดังกล่าวรายงานการดำเนินงานต่อภาคีพิธีสารฯ ผู้แทนประเทศแคนาดา จีน และประเทศอื่นๆ เสนอให้คณะทำงานดังกล่าวจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการ และกฎข้อบังคับระหว่างประเทศที่เหมาะสม (หากได้รับการร้องขอจากภาคีพิธีสารฯ) ผู้แทนสาธารณรัฐเกาหลีร้องขอให้มีชุดของมาตรการชั่วคราวไว้ใช้ จนกว่าจะจัดทำกรอบข้อบังคับสำเร็จ

ในวันพุธที่ 25 กุมภาพันธ์ ที่ประชุมได้พิจารณาเอกสารการประชุมที่ระบุถึงร่างข้อกำหนดเบื้องต้นในการดำเนินงานของคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยการรับฟังข้อคิดเห็นและการแก้ไข ผู้แทนบางคนคัดค้านข้อความอ้างอิงที่ระบุว่าคณะทำงานดังกล่าวจำเป็นต้องอธิบายถึงแนวคิดในมาตรา 27 ของพิธีสารฯ (การรับฟังและการแก้ไข) ที่ประชุมยังได้ถกเถียงกันในเรื่องแผนการดำเนินงานของคณะทำงานดังกล่าว ในประเด็นที่ว่าควรใช้ถ้อยคำที่ว่าคณะทำงาน “ควรจะ” (shall) หรือ คณะทำงาน “ควรพยายามอย่างสุดความสามารถเพื่อ” (endeavor to) ทำงานให้สำเร็จภายในระยะเวลา 4 ปี ต่อมา

ในวันพฤหัสบดี ที่ประชุมได้รับรองเอกสารการประชุมโดยมีการแก้ไขเล็กน้อย

ข้อมติขั้นสุดท้าย : ในข้อมติ (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.8) ที่ประชุมภาคีพิธีสารฯ เห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจของผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายและวิชาการด้านการรับฟังข้อคิดเห็นและการแก้ไขขึ้น ซึ่งจะมีหน้าที่รับฟังข้อคิดเห็นในการ :

- ศึกษาและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับจากภาคีอนุสัญญาฯ รัฐบาล และหน่วยงานอื่นๆ

- พิจารณารายงานจากการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยการรับฟังและการชดเชย

- ปรับปรุงและพัฒนาทางเลือกสำหรับองค์ประกอบของกฎระเบียบและกระบวนการขั้นตอน ซึ่งอาจรวมถึงประเด็น

คำจำกัดความและลักษณะของความเสียหาย การวิเคราะห์ประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นกับความหลากหลายทางชีวภาพ และสุขภาพของมนุษย์

✿ บทบาทและความรับผิดชอบของประเทศภาคีผู้นำเข้าและส่งออก

✿ กลไกทางการเงิน และประเด็นการอ้างสิทธิ (right to bring claims)

คณะทำงานดังกล่าวจะรายงานการดำเนินงานต่อที่ประชุมภาคีพิธีสารฯ ทุกครั้ง และควรจะทำเนิงานต่างๆ เสร็จสิ้นภายในปี ค.ศ. 2007 แผนการดำเนินงาน (indicative work plan) ซึ่งเป็นภาคผนวกในข้อมตินี้ กำหนดให้คณะทำงานฯ ประชุมในปี ค.ศ. 2004 และครั้งต่อไปในช่วงปี ค.ศ. 2005 - 2007 ขึ้นอยู่กับงบประมาณและปัจจัยอื่นๆ

วิธีปิดการประชุม

ในวันศุกร์ที่ 27 กุมภาพันธ์ ประธานของที่ประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 1 (COP/MOP-1) Dato' Seri Law ได้กล่าวปิดการประชุม และระบุว่าสภาของการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ 7 (COP-7 Bureau) จะทำหน้าที่เป็นสภาของการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 (COP/MOP-2) ด้วยในการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 ที่ประชุมได้คัดเลือกสมาชิกสภาของการประชุมขึ้นใหม่ 6 คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนสมาชิกจากประเทศที่ยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารฯ ได้แก่ นาย Birthe Ivars จากประเทศนอร์เวย์ นาย Eric Mugurusi จากประเทศแทนซาเนีย นาย Sergey Gubar จากประเทศยูเครน นาย Igor Ferencik จากประเทศสโลวาเกีย นาย Pati Keresoma Liu จากประเทศชามัว และนาย Ahmed Salem จากประเทศตูนิเซีย จนกว่านาย Moustafa Fouda จากประเทศอียิปต์ จะสามารถทำงานได้ เนื่องจากประเทศอียิปต์จะกลายเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ของพิธีสารฯ ในวันที่ 21 มีนาคม ค.ศ. 2004 สมาชิกคนอื่นของสภาฯ คือ นาย Philip Buckley จากประเทศไอร์แลนด์ นาง Oyundari Navaan - Yunden จากประเทศมองโกเลีย นาย Dalia Salabarria Fernandez จากประเทศคิวบา และนาย Antonio Matamoros จากประเทศเอกวาดอร์

ผู้รายงานการประชุมคือ นาง Gordana Beltram จากประเทศสโลวาเนีย ได้รายงานเกี่ยวกับตราสารของผู้แทนจากประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ที่เข้าร่วมประชุม และระบุว่าควรให้การรับรองแก่ผู้แทน 19 คน ซึ่งมีตราสารไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน และที่ประชุมเห็นชอบ

ผู้เข้าร่วมประชุมรับรองข้อมติเกี่ยวกับวันเวลา และสถานที่สำหรับการประชุมภาคีพิธีสารฯ สมัยที่ 2 (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.13) โดยแก้ไขข้อความว่าการประชุมดังกล่าวจะมีขึ้นในช่วงไตรมาสที่สองของปี ค.ศ. 2005 ซึ่งหากยังไม่มีประเทศใดเสนอขอจัด การประชุมจะมีขึ้น ณ ที่ตั้งของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ที่นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา

ประธานคณะทำงานที่ 1 (WG-I) นาย Pythoud และคณะทำงานที่ 2 (WG-II) นาย Yang ได้นำเสนอรายงานของคณะทำงานทั้ง 2 คณะที่ประชุมให้การรับรองรายงานของคณะทำงานที่ 1 (WG-I) (UNEP/CBD/BS/COP-MOP/1/L.12/Add.2) โดยไม่มีการแก้ไข

ต่อมาที่ประชุมได้คัดเลือกคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตามพิธีสารฯ (Compliance Committee) ซึ่งแต่ละกลุ่มภูมิภาคได้เสนอชื่อสมาชิกเพื่อดำรงตำแหน่ง 2 ปี 1 คน และ 4 ปี 2 คน ดังต่อไปนี้ : กลุ่มแอฟริกาเสนอชื่อ นาย Bather Kone ประเทศมาลี ดำรงตำแหน่ง 2 ปี นาง Mary Fosi Mbantenkhu ประเทศแคเมอรูน และนาย Tewolde Berhan Egziabher ประเทศเอธิโอเปีย ดำรงตำแหน่ง 4 ปี กลุ่มลาตินอเมริกาและแคริบเบียน เสนอชื่อนาย Victor Villalobos ประเทศเม็กซิโก ดำรงตำแหน่ง 2 ปี นาย Leonard O' Garro ประเทศบาร์บาโดส และ นาย Alavaro Rodriguez ประเทศโคลอมเบีย ดำรงตำแหน่ง 4 ปี กลุ่มยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก เสนอชื่อนาย Sergey Gubor ประเทศยูเครน ดำรงตำแหน่ง 2 ปี นาย Biserka Strel ประเทศสโลวาเนีย และนาย Gabor Nechay ประเทศฮังการี ดำรงตำแหน่ง 4 ปี กลุ่มยุโรปตะวันตกและอื่นๆ เสนอชื่อ Birthe Ivars ประเทศนอร์เวย์ ดำรงตำแหน่ง 2 ปี นาย Jurg Bally ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และนาย Veit Koester ประเทศเดนมาร์ก ดำรงตำแหน่ง 4 ปี กลุ่มเอเชียและแปซิฟิก เสนอชื่อนาย Netatua Prescott ประเทศตองกา ดำรงตำแหน่ง 2 ปี นาย Nemat Khansari ประเทศอิหร่าน และนาย Gurdial Singh Nijar ประเทศมาเลเซีย ดำรงตำแหน่ง 4 ปี ที่ประชุมรวมได้คัดเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง 15 คน เข้าดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการดังกล่าว

ที่ประชุมเห็นชอบในข้อมติต่างๆ ที่ประธานคณะทำงาน
ที่ 1 (WG-I) และคณะทำงานที่ 2 (WG-II) นำเสนอ และ
คัดเลือกคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตาม (Compliance
Committee) ขึ้น ประกอบด้วยสมาชิก 15 คน จากภูมิภาค
ต่างๆ รวมทั้งรับรองรายงานการประชุมที่ นาง Beltram
ผู้บันทึกการประชุมนำเสนอ (เอกสารUNEP/CBD/BS/
COP-MOP/1/L.12) ผู้แทนจากประเทศออสเตรเลียกล่าว
แสดงความผิดหวังที่มุมมองและข้อเสนอแนะจากประเทศที่ไม่ได้
เป็นภาคีพิธีสารฯ ไม่ได้รับการรวมเข้าในกระบวนการตัดสินใจ
ผู้แทนประเทศสหรัฐอเมริกา ระบุถึงความเข้าใจของตนเองที่ว่า
มาตรการที่ภาคีพิธีสารฯ จัดทำขึ้น จะสอดคล้องกับกฎหมาย

ระหว่างประเทศ และข้อกำหนดเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานสำหรับ
สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (มาตรา 18.2) นั้น
เป็นไปโดยยึดหลักความสมัครใจ ส่วนผู้แทนจากประเทศ
แคนาดากล่าวขอบคุณภาคีอนุสัญญาฯ ทุกประเทศ สำหรับ
ความพยายามในการให้ความสำคัญกับมุมมองของฝ่ายเสียง
ข้างน้อย (minority view) ประธาน Dato' Seri Law กล่าว
ขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม และระบุว่าการประชุมครั้งนี้ให้รอบ
การดำเนินงานที่เป็นพื้นฐานสำหรับการอนุวัติพิธีสารฯ อย่างมี
ประสิทธิภาพ การประชุมปิดลงอย่างเป็นทางการเมื่อเวลา
12.30 น.

